

Sprawozdanie z posiedzenia Komisji Historycznej Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach w 2014 r.

W dniu 3 listopada 2014 r. w Muzeum Miejskim „Szttygarka” w Dąbrowie Górniczej odbyło się posiedzenie Komisji Historycznej PAN Oddział w Katowicach. Do głównych zadań tej Komisji należy standaryzowanie badań historycznych na obszarze województwa śląskiego, stąd w skład jej wchodzi historycy z trzech ośrodków naukowych: częstochowskiego (Akademia im. Jana Długosza i Wyższy Instytut Teologiczny), katowickiego (Archiwum Archidiecezjalne i Uniwersytet Śląski) oraz krakowskiego (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II). Członkostwo w Komisji posiada charakter kadencyjny, toteż posiedzenie to miało szczególne znaczenie, bowiem, oprócz konferencji naukowej, odbyła się sesja sprawozdawcza, podsumowująca działalność tego kolegium w latach 2011-2014. Warto nadmienić, że w okresie tym zorganizowano 11 spotkań, na których wygłoszono 30 referatów naukowych. Jedno z posiedzeń miało miejsce w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie, gdzie prelegentami byli m.in. księża z archidiecezji częstochowskiej: ks. prof. dr hab. Jan Związek i ks. dr Jacek Kapuściński. Po zatwierdzeniu sprawozdań z osiągnięć minionej kadencji przystąpiono do wyborów kolejnego składu Komisji. W pierwszej kolejności przyjęto trzech nowych członków, przez co liczba wszystkich historyków w Komisji wzrosła do 29. Następnie ustanowiono zarząd, w którym znaleźli się: prof. dr hab. Wiesław Kaczanowicz (przewodniczący), ks. prof. dr hab. Józef Marecki (wiceprzewodniczący), dr Anna Odrzywołka – Kidawa (wiceprzewodnicząca) i dr hab. Kazimierz Miroszewski (sekretarz). W takim stanie Komisja weszła w kolejną kadencję swej działalności (2015-2018).

Istotną częścią posiedzenia była także sesja naukowa, tym razem poświęcona 100-tej rocznicy wybuchu pierwszej wojny światowej. Pierwszy referat pt. „Polacy w Wehrmachcie w czasie I wojny światowej” przedstawił prof. zw. dr hab. Ryszard Kaczmarek. Z kolei

„Mieszkańcy Zagłębia Dąbrowskiego w Legionach Piłsudskiego” zaprezentował dr hab. Dariusz Nawrot. Z ostatnim wykładem wystąpił mgr Arkadiusz Rybak, który podjął temat „Z dziejów «Szytygarski»”. Po każdej z tych prelekcji wywiązywała się interesująca dyskusja, w której często dochodziło do wymiany poglądów, prowadzących w konsekwencji do weryfikacji dotychczasowe stanu badań nad podejmowanymi problemami i przyjęcia nowych ustaleń naukowych.

Całość posiedzenia zakończyło zwiedzanie Muzeum Miejskiego „Szytygarka”, mieszczącego się w budynku dawnej Państwowej Szkoły Górniczej i Hutniczej im. S. Staszica. Co ciekawe, ze szkołą tą związane są początki istnienia tego Muzeum, które z pracowni szkolnej rozwinęło się do rozmiarów instytucji, mającej za zadanie ochronę dziedzictwa kulturowego Zagłębia Dąbrowskiego. Muzeum posiada cenne eksponaty i wystawy, będące unikatami w skali całego kraju. Na uwagę zasługują m.in. liczne zbiory geologiczne, kopalnia ćwiczebna czy park militarno-historyczny.

Ks. Jacek Kapuściński